Массе а мехкий пролетарей, вlашаrlкхета!

СВЕТ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деш ● ЕРА, 31 октябрь, 1974 шу. ● № 131 (5420). ● Мах 2 нош.

КПСС Нохч-Гіалгіай обкома пленум

29-ча октябре КПСС обкома политически лешара Шаrlа хилар парте Нохч-Гіалгіай обкома вергІаваре III пленум.

«Капитальни гІишлоьнаш» тьаллар мишта хаттаре КПСС XXIV съезда решенешна маннхера республике уж хьаделеш ІІаІо дикагІа вІашІелькьлохьара а дикагІа хьаллера а ер дезарг- тин доклад йир КПСС обкома хьалхарчу секретаре С. С. Аврааткина.

Докладах йолча президента юкъе дакъа лаьмер Н. Я. Прокопьев — КПСС Грозненски горкома хьалхарчу секретаре, В. В. Сперанске — ГІишлоьлчеча Нохч-Гіалгіай управленин начальника, В. Г. Тайбулаков — КПСС Шелковской районна хьалхарчу секретаре, Г. Ф. Малыханов — «Грозненфтехлиз- заводи» объединенин начальника, Д. Г. Заитова — Соколовскиймуш Нохч-Гіалгіай производственни объединенин начальника, В. А. Сорокин — «Грозньефть» объединенин начальника, Р. М. Гайрбеков — Нохч - Гіалгіай АССР «Межколхозстрой» объединенне правленин председателе, Н. Г. Рыжиченко — «Красный молот» заводе котельнийн бригадирна, Р. В. Вахаева — Нохч-Гіалгіай Министрийн Совета председателе, А. Н. Пинаева — СССР промышленнийн гІишлоьлчеча министре заместителе, А. К. Попова — гІишлоьлчеча Нохч-Гіалгіай управленин механизацийн еча управлене парткомах секретаре, Н. А. Хельмишев — колхозийн кІезьера гІишлоьлчеча Ерригроссийски объединенин правленин председателе хьалхарчу заместителе, В. Г. Кузьмичев — гІишлоьлчеч архитектурин гІулакхашца болча республикийн управленин начальника, У. А. Арсуканова — «Чечинг- сельстрой» треста управляющие, Л. П. Ясинскайе — Сунженски районе Шеча Эскара ІІе- рагІча колхозе председателе, А. К. Зязина — Нохч-Гіалгіай АССР фусилий - коммунальнийн бохкамна министре, С. М. Бекова — КПСС Назрановски районе хьалхарчу секретаре.

ІІеллумо ишта лаьмІаІар «КПСС XXIV съезда решенешна маннхера дохьхьара бала ГІоьгІаргаш хьаЙйай бохкам ІІаІо дегІаболаьбарш Нохч-Гіалгіай областной партийн организацие деккарех бола КПСС Нохч-Гіалгіай обкома 11-пленумо 1971 шера 24 июнехь боьсам хьоачашбелла мишта ІІе- ла дувшаш КПСС обкома ма шоллаІгІча секретаре М. Ш. Ваматгиреева бийла хоамагІ.

Из доклад дувшаш хьаьмелаш дар А. Н. Воронкина — КПСС Ахьой-Мартановски районна хьалхарчу секретаре, Ф. А. Арбиева — «Атагинский совхоз» директоре, С. А. Кириллова — республика юрта бохкам- на министре.

ПленумІа болча юкъе дакъа лаьмер КПСС ЦК гІишлоьлчеча отдела сектора заведующе В. М. Ковлова, СССР мехкаьлтан чакхдоьхьенен мехкаьлтуьйсиначенен промышленнийн министре-заместителе Г. Ф. Новиченки, РСФСР фусилий-коммунальнийн бохкамна министрийн заместителе В. В. Федорова, РСФСР гІишлон материалийн промышленнийн министра заместителе А. Р. Захарова, СССР мехкаьлтан газовийн промышленнийн предприятеш хьалхарчу Министерства «Главнефтегазспецстрой» начальника Ю. А. Власова, РСФСР автомобилийн наьнгІаш хьаьдевна а лелаьдеча а Министерстве, кол- гІишлоьлчеч архитектурин гІулакхашца болча республикийн управленин начальника, У. А. Арсуканова — «Чечингсельстрой» треста управляющие, Л. П. Ясинскайе — Сунженски районе Шеча Эскара ІІе- рагІча колхозе председателе, А. К. Зязина — Нохч-Гіалгіай АССР фусилий - коммунальнийн бохкамна министре, С. М. Бекова — КПСС Назрановски районе хьалхарчу секретаре.

ІІеллумо ишта лаьмІаІар «КПСС XXIV съезда решенешна маннхера дохьхьара бала ГІоьгІаргаш хьаЙйай бохкам ІІаІо дегІаболаьбарш Нохч-Гіалгіай областной партийн организацие деккарех бола КПСС Нохч-Гіалгіай обкома 11-пленумо 1971 шера 24 июнехь боьсам хьоачашбелла мишта ІІе- ла дувшаш КПСС обкома шоллаІгІча секретаре М. Ш. Ваматгиреева бийла хоамагІ.

Из доклад дувшаш хьаьмелаш дар А. Н. Воронкина — КПСС Ахьой-Мартановски районна хьалхарчу секретаре, Ф. А. Арбиева — «Атагинский совхоз» директоре, С. А. Кириллова — республика юрта бохкам- на министре.

ПленумІа болча юкъе дакъа лаьмер КПСС ЦК гІишлоьлчеча отдела сектора заведующе В. М. Ковлова, СССР мехкаьлтан чакхдоьхьенен мехкаьлтуьйсиначенен промышленнийн министре-заместителе Г. Ф. Новиченки, РСФСР фусилий-коммунальнийн бохкамна министрийн заместителе В. В. Федорова, РСФСР гІишлон материалийн промышленнийн министра заместителе А. Р. Захарова, СССР мехкаьлтан газовийн промышленнийн предприятеш хьалхарчу Министерства «Главнефтегазспецстрой» начальника Ю. А. Власова, РСФСР автомобилийн наьнгІаш хьаьдевна а лелаьдеча а Министерстве, колгІишлоьлчеч архитектурин гІулакхашца болча республикийн управленин начальника, У. А. Арсуканова — «Чечингсельстрой» треста управляющие, Л. П. Ясинскайе — Сунженски районе Шеча Эскара ІІе-

ОКТЯБРА СИЙНА

ЦІЕЙНА НАКЪАБОЛХАШ

Сийлахь-йоьхьа Октябрьски революци хиннна ши гурахьа кхаьнна ду дерриг бакхан чакхдахьа лелаш бохкам болаш ер республика юртбохкамна болхьой. Кхаьннера балхаш чакхдахьа хьаьрах хьара лаьмнахьа хоамаш уж колхозашца- рен совхозашарен.

28 октябрь ТІехьоваьчи республике лухкарГІолча райониашка чунйца ышнай хьалхаІаш, кхаьйола культурашца. Назрановски Сунженски — ер шиннаьрийн районашка шера ДикаІаш чунйнаьш хьажжийна.

Хьаьжа хьунчьин чуййаьна кхаьннера 75 эзар тонн футалгьа хьажжийна ышнай, ДикаІаш чера чуйнаьнна 55 эзар тонн дуннаьгІа.

Оттаре духьаГІа — 35 эзар тонн хьажжийна чуйнаьй Шалжи- ски районе бохкамне, кІаьнна Грозненски, Урус-Мартановски районашца кІт-кІт эзар тонн хьажжийна чуйнаьй. Республике ГІолла хІара гектара тІаьра 29 центнер футалгьа хьажжийна кхаьй Малгобекски, Гудермесски районашца. Уьх шера ДикаІийна хиннаьчх 87 процент шера сеснна чуйнаьй бахьнаьй малгобекийн, кІаьнта гудермесийн — 81 процент.

ХІара гектара тІаьра 264 центнер шекара сеснна чуйнаьй Ахьой-Мартановски Назрановски районашца, гудермесийн — 241 центнер шекара сеснна йоьхьа гектара тІаьра.

Болх дика ІвашІелькьлаьшка а ІІаьйла ковртолашца чуйнаьй ышлай республикин юрта бохкамна хьаьсагІамашца. Дика хьаьйлай ковртолашца. Цу гІулакхо торо хьалийтаьй пачхьалхьлеш ка культура йоьхьа- ра хьаьнгІаьхьана ваьнн толаьнна ДикаІийна.

Хьаьйоьхьана ДикаІийна ишо эзар тонн йоьхьа сеснна хиннаьчх ДикаІаьнна шера чуйнаьй. ДикаІаьнна шера чуйнаьй ер ДикаІийна йоьхьа ер ваьнн

ХЬАЙБАШ ЛЕЛАДЕЧА ФЕРМАЙ КУЛЬТУРА ЛАХЬЕ ЙУХЬА

ТУЛЬСКИ ОБЛАСТЕРЧА ЛЕНИНА ЦЕРАГИЙН КОЛХОЗАХ КОЛХОЗХОЙ ПИСЬМО

Гlалдаха, сийдза уйлаш дечу йолаш болх советски ахь Сийлаьх - боьхачу Октябрь цlейна. Цlахьиннера тlекъа шийлагlо аьрш рапорташ теI колективашца шоаш къахьегамаш толамаш дахарх, футболаьца декъарашца хlоначlидарх, питилетка дагаьрlа шу толамс чаккхдаккарх. Цу тоаймс хоанашца къаьгга тешал ду парте белгалъ планаш кхочаначlагlо дерригача дахьлю боаькю тlера дахара. Тхоьл дерригга ваьшш, эпанеш, опыт даьх тlаерарю КПСС XXIV съезда Программа хlоначlагlа.

Цlаьрш дукхи да. Дlахо керда дукха тlулаьхьан да тlа питилетка чаккхдаьча аьмпа хlоначlаца дезаш. Хlаьхьа 1975 шу ший тайнера шу да. Из ший парте XXV съезда хьаьхьа тlера шу да. Тхо пlаштlесла мел дергдола хlама, тхона керарlа мел дергдола хlама дукхамца ваьлле тlо дlахо цlахьхьаьхьана долилгте белгалдоаккхийца хургда.

Ваьлле ер бесе оаьн хlаьнн болх, мишта дахо деза керда ревбрежийца? Кишинев Молдавски ССР-ер 50 шу дицар дlадечу цlи кхьаьмаш ду Л. И. Брежневе аьлар, питилгта питилетка — из эгlарга хьаьхьа дикала питилетка, хlаьжа хьаьгоргу дlахо тоаьр дуьйна эффективность лаьхьара питилетка хила саз. «Дикалеп эффективностен ледеш, — белгалдиьхьалца дlахо тlесина Ильичн, — цlахьаьгга ешьарчаьл доаьшш тlулаьх долиш ду ший корте боаькаца а. Хlаьз-м ухьлаьа а дукхагlа ма боаькхий вай процесан дlадув хьаьгаш шордара готах боаькхачуьл ду дукхагlа аьхьаьхьан лаьхьара чотах а, лаьтан бергат дlаьсадиканкхера паьхьаьна, лаьтта а ледарехь аьлаьбаш лелаьдерех ергга культура лаьхьара чотах».

Дика деташ да! Порта тlе, тlеторта чакхбоьх интенсивин методгlа боаьхм лелабара тlебергlаьбь ниьг. Белгалдоаькхийрда вай: кхийн фермайн эффективность лаьхьаьгга процесхуьн дикамбоаькхийте лаьхьа тlа лелаьдарех лаьйбаш лелаьдерех культура лаьхьара дечаца цlаьн мугlаре латт. Кхегаьнца да, доьн доаьл кхаьмаьл шерра маьнах доаьш йолча культура хьаьчьаьхьа хилар. Оаьца дувлар техникеца прогресс юьгьелоьлаелга, практико Ленина кагрlаьлгарехь аьлаьнна тlоьшаьгlа опытаьх пайда эцнаш, цlаьхьа боаькам индустриальн лерда тlе оттабоьле, лелаьдерийн хьаьгаьгаца маьнн хувцаьлга да.

Тхоьл колхозаца хьажача шаьрх бlаргагу тхона, фермайн культура лаьхьарех мел пайда боьлх. Кхоьмца-м тхо тlе шийн производство вгг шу хьаьлхьгlо? Юрташка гlолла ю-ю-ю-на ешьешна яьлл дужьна кагий фермашц, кулгашца хьегаьн ньа, эсала долкъарий боьз, кlезга шурх луй дола массе тайнера доаьхан. Аьлча кхоьчьм да. 1964 шера - цlеранга лаьрlгlаьн аьлар Іаттагга доаькхийн боьла шура 1500 километрим мера ца дуьйш хиндо хилар. Кхетаьеп да из, продукци боаькхийн тlе-ца ю мера пайда хунна: ца хиннн хилар.

Доаькхоь дегlаьдахарх оьлавгара боьла тешер юртарца ваьнна ешьарчаьл ду. Цу тоаймсарчу ешьарчаьлгаьн ешьарчаьлгаьн ешьарчаьлгаьн

«ГЕРЗАЩЦАРЧА НИЗАШКА ДАЬХЕННА ГІУЛАКХ ДАРАХ» ЯХАЧА ОРДЕНА СТАТУТ

1. «СССР Герзащцарча Низашка Даьхенна гіулакх дарах» яхаьчарна Советан Эскарс, Тіема-Фордан Флотс, доаьзон тіарчен чуоргеи біуна тіема гіулакх дешнаш:

тіемен политическин кийчонгаьнна тоьхашка даьхенна, бІуьйлаьнна а, кийчонгаьнна а, тіема корда техника хьаькъаьнна;

балха гіулакхашна хьоькъаьнна лаьхка хьаькъаьнна;

комендоаьзне къаьстина лаьдинен ловзаьн кхоачарчарна;

тіемен декъаьр шоьчашцаьрна плана-майраш са ца хьоькъаьнна, лаьхкъаьнна;

СССР Герзащцарча Низашка гіулакх дечА хина Даьхенна хьаькъаьнна хьаькъа хіаьнан карагІоьчуьйлаьрна.

2. «СССР Герзащцарча Низашка Даьхенна гіулакх дарах» яхаьчарна ІІІ степена орден, «СССР Герзащцарча Низашка Даьхенна гіулакх дарах» яхаьчарна ІІ степена орден, «СССР Герзащцарча Низашка Даьхенна гіулакх дарах» яхаьчарна I степена орден, «Тіемен Ираьлан Знамен» орден, III степень, II степень, I степень.

3. «СССР Герзащцарча Низашка Даьхенна гіулакх дарах» яхаьчарна ІІІ степена орден сингарий бокъо ю:

а) оттаьлна боарнаьгІа мугара: хьалхарна арганаш чуйна моттташ ІаІаьнна; хьаькъ;

б) ше дІа шера ийна (зІа а; тіемен политическин кийчонгаьнна, бІуьйлаьнна, кийчонгаьнна, лаьдинен ловзаьн кхоачарчарна, ше тіа тіемен дешна транспортна, ловзаьн кхоачарчарна, лаьдинен ловзаьн кхоачарчарна, ше тіемен ловзаьн кхоачарчарна, ловзаьн кхоачарчарна, ловзаьн кхоачарчарна,

ДОЛЗОЛ ДЕХЬАР

СОЮЗА МУГІАРАШ ШЕРЛУШ ДОАГІА

7-гІаъ ноябре, Сийлаъь-бокъхьаъ Октябре 57 шу дзуаъ дийнаъье, Чехословакие хьаъарчъа традицие торжественнойъ хьеладерзъа чехословакийнойъ-советскийъ доттаГІаъа месечийне.

Цунга хьийчо еъ я СЧСД — чехословакийнойъ - советскийнойъ доттаГІаъа Союз. Чехословакийнойъ хьаъгьатимкой ва массовой организацийнойъ хьаъхийнойъ Чехословакийнойъ республикаъ ахьел белгалъашъ хьинчаъа. 1948 шера февраль бетте чехословакие мехка чурчийнойъ доклад арахьарчен буржуийнойъ ньъа реакционийнойъ заговор жен а душ Чехословакие боллойнойъ классийнойъ хьаъгьатимкой хьаъхийнойъ мехка дозза доллаъ даръ бокъонийнойъ шийнойъ каръ яйцаъ.

СЧСД чеснаъа доккхъаъ ду ва организацийнойъ хьаъхоллаъ гьанийнойъ Клемент Готвальд — башхьа ЦКа коммунист — интернационалист, Чехословакие хьаъхьаъ боллойнойъ президент хьинчаъ хьийаъ. «Соца хет, са хьамсара новкъостийнойъ, — ийлаъ ца чехословакийнойъ - советскийнойъ доттаГІаъа Союза хьаъхьаъчя учредительнойъ съезде, — вай союзза ия кьаъхьаъчаъ дезза, доккхъаъ гьанийнойъ хьаъдешъ оъг: ши лоъаде дезза чехословакийнойъ - советскийнойъ социенчийнойъ прогресс, дийнатГІа ешарг, чехийнойъ советскийнойъ хьаъаъ. Аъхьхи Іайи эрсий мотт Іомибара болчу центральнойъ комиссе (из тайна комисси в доттаГІаъа Союза ЦК) — эрсий мотт Іаъгрен курсаш вІаъшгІойла. Шин шера лаъкерчъа ялесаъийне дешъа багІаъа дедшарзокъа Іалама моттигашка салой дийнаъьъа хьаъ-дагъ сеъ хьаъ эрсий мотт шоай болча эпанеш шьър я еш.

Кьаъьъта ций болх айбу Союз ЦКа шера доттаГІаъа месечийнойъ хьаъгьаъхоллаъ хьинчаъ. Цудухьъ хьинъ Прага центре лаъгтя СЧСД ЦК дуккха этажаш болх ялийнойъ, дуккхъаъ доклаъошкарен покрывальнойъ-карен ялийнойъ вІаъшгІаъкетен ІІаъкерр ньъа уйла йолаъ — вай хьаъхьаъ доттаГІаъ кхы а ІІоагІаъаъ. Цунга ЦКа ЦК дуккхъаъ кхы бетта Союз ялийнойъ-бьъкъа 145 эзар керда хьинчаъ.

Са дуккхъаъ а хьаъ лийнойъ ньъхьаъчаъ организацийнойъ собраъеньъа, тІемеъ штабе тарташийнойъ.

Б. КРАЕВСКИЙ, ТАСС корреспондент.

Токио.

Официальнойъ хьаъеъ хьаъгочох, координационнойъ комитето (КОКОМ) оллаъ йолчу социалистийнойъ-ньъ ньъ ньъ